

شماره: ۲۴۱/۱۳۶۱۵۰

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۹/۰۵

پوست:

بسته

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
رئیس

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت ۸۵۴۹، ۸۵۴۷ صبح
تاریخ ثبت:
اقدام کننده: ۸۵/۴/۶ عصر

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری
گرجستان و پروتکل الحاقی به آن که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در
جلسه علنی مورخ ۱۳۸۵/۸/۳۰ مجلس با اصلاحاتی در ماده واحده به تصویب
رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۴۱/۱۳۶۱۵۰

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۹/۰۵

پوست:

پست

لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان و پروتکل الحاقی به آن

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان مشتمل بر یک مقدمه، هجده ماده و یک ضمیمه و پروتکل الحاقی به آن مشتمل بر پنج ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره - رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی در بخش ارجاع به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان با تمایل یکسان به انعقاد موافقتنامه‌ای به منظور تأسیس و بهره‌برداری از سرویسهای هوایی منظم بین سرزمینهای خود و ماوراء این سرزمینها، نسبت به موارد زیر موافقت نمودند:

ماده ۱ - تعاریف

به جز در مواردی که فحوای عبارت معنی دیگری را ایجاب نماید، از لحاظ این موافقتنامه:

الف - اصطلاح «کنوانسیون» به کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی که در تاریخ ۱۳۲۳/۹/۱۶ هجری شمسی مطابق با هفتم دسامبر ۱۹۴۴ میلادی در شیکاگو برای امضاء مفتوح گردید، اطلاق می‌شود و شامل هر الحاقیه‌ای که به موجب ماده (۹۰) کنوانسیون مزبور و هر اصلاحیه و الحاقیه یا کنوانسیون دیگری که به موجب مواد (۹۰) و (۹۴) آن تصویب شده است، تا جایی که این موارد برای هر دو طرف متعاهد نافذ باشد، خواهد بود.

ب - اصطلاح «مقامات هواپیمایی» در مورد جمهوری اسلامی ایران اطلاق می شود به «رئیس سازمان هواپیمایی کشوری» و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن سازمان یا وظایف مشابه آن باشد و در مورد دولت جمهوری گرجستان اداره هواپیمایی کشوری جمهوری گرجستان و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن اداره و یا وظایف مشابه آن باشد.

ج - اصطلاح «شرکت هواپیمایی تعیین شده» اطلاق می شود به یک شرکت هواپیمایی که به موجب مفاد ماده (۳) این موافقتنامه تعیین شده و اجازه فعالیت یافته باشد.

د - اصطلاح «ظرفیت» در مورد یک هواپیمای اطلاق می شود به میزان بارگیری مؤثر آن هواپیمای در یک مسیر یا قسمتی از مسیر و اصطلاح «ظرفیت» در مورد «سرویس مورد توافق» اطلاق می شود به ظرفیت هواپیمای درجهت سرویس ضرب در دفعات پرواز هواپیمای مزبور طی زمان معین در تمام یا قسمتی از مسیر.

ه - اصطلاح «سرزمین» در مورد یک کشور اطلاق می شود به مناطق خاکی و آبهای سرزمینی مجاور آن که تحت حاکمیت و سلطه آن کشور است.

و - اصطلاحات «سرویس هوایی»، «سرویس هوایی بین المللی»، «شرکت هواپیمایی» و «توقف به منظورهای غیر حمل و نقل» به ترتیب دارای همان معانی است که در ماده (۹۶) کنوانسیون به آنها داده شده است.

بدیهی است که عناوین مواد این موافقتنامه معانی هیچ یک از مقررات آن را به نحوی از انحاء محدود نمی کند یا توسعه نمی دهد.

ماده ۲ - اعطای حقوق

۱ - هر طرف متعهد حقوق مشخص شده در این موافقتنامه را جهت انجام سرویسهای هوایی بین المللی منظم به وسیله شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعهد دیگر به شرح زیر به طرف متعهد دیگر اعطاء می نماید:

الف - پرواز بدون فرود از فراز سرزمین طرف متعهد دیگر.

ب - توقف در سرزمین مذکور به منظورهای غیر حمل و نقل، و

ج - توقف در سرزمین مذکور در تقاطعی که برای آن مسیر در جدول مسیر پیوست این موافقتنامه مشخص گردیده است به منظور سوار و پیاده کردن مسافر، بار و پست در حمل و نقل بین‌المللی.

۲ - استفاده از آزادی پنجم حقوق حمل و نقل مشروط به موافقت شرکتهای هواپیمایی تعیین شده کشور اعطاء کننده می‌باشد.

۳ - هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تلقی نخواهد شد که شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد محق باشد در سرزمین طرف متعاقد دیگر درقبال مزد یا کرایه مسافر، بار و پست به مقصد نقطه دیگری در سرزمین طرف متعاقد دیگر حمل کند.

۴ - در مناطق جنگی یا تحت اشغال نظامی یا در مناطقی که بدین طریق تحت تأثیر قرار گرفته‌اند انجام این قبیل سرویسه‌ها منوط به تصویب مقامات ذی‌صلاح خواهد بود.

ماده ۳ - تعیین و اجازه

۱ - هر طرف متعاقد حق دارد یک شرکت هواپیمایی را برای انجام سرویسه‌های مورد توافق در مسیرهای مشخص شده تعیین و مراتب را کتباً به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید.

۲ - پس از دریافت اعلامیه تعیین، مقامات ذی‌صلاح طرف متعاقد دیگر با رعایت مفاد بندهای (۳) و (۴) این ماده به شرکت هواپیمایی تعیین شده بدون تأخیر اجازه مربوط را اعطاء خواهند کرد.

۳ - مقامات هواپیمایی یک طرف متعاقد می‌توانند از شرکتهای که توسط طرف متعاقد دیگر تعیین شده بخواهند که مقامات مزبور را قانع سازند که شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی را که معمولاً برای سرویسه‌های هوایی بین‌المللی طبق مفاد کنوانسیون توسط مقامات مزبور اعمال می‌گردد، حائز می‌باشد.

۴ - هر طرف متعاقد حق دارد در هر مورد که طرف متعاقد مزبور قانع نشده باشد که مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هواپیمایی مزبور در دست اتباع طرف متعاقد مربوط است از اعطای اجازه بهره‌برداری موضوع بند (۲) این ماده امتناع ورزد و یا هر شرطی را که

پست

برای اعمال حقوق مشخص شده در ماده (۲) این موافقتنامه توسط آن شرکت هواپیمایی تعیین شده لازم بدانند، وضع نماید.

۵- در هر زمان پس از آن که مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به مرحله عمل درآمد باشد شرکت هواپیمایی که بدین نحو تعیین شده و اجازه کسب نموده است می‌تواند بهره‌برداری از سرویسهای مورد توافق را آغاز کند مشروط بر آن که بهره‌برداری از این سرویسها مادامی که نرخ مطابقت مفاد ماده (۱۰) این موافقتنامه در مورد سرویسهای مزبور وضع و لازم‌الاجراء نگردیده، انجام نپذیرد.

ماده ۴ - تعلیق و لغو

۱- هر طرف متعاقد حق دارد در موارد مشروحه ذیل اجازه بهره‌برداری صادره را لغو یا استفاده از حقوق مشخص شده در ماده (۲) این موافقتنامه را در مورد شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر معلق نماید یا هر شرطی را که ممکن است برای استفاده از این حقوق لازم باشد، وضع نماید.

الف - در هر موردی که قانع نشده باشد مالکیت عمده و کنترل مؤثر آن شرکت هواپیمایی در دست طرف متعاهدی که شرکت هواپیمایی را تعیین نموده یا اتباع طرف متعاقد مزبور است.

ب - در موردی که شرکت هواپیمایی مذکور قوانین و یا مقررات طرف متعاهدی که این حقوق را اعطاء نموده است رعایت نکند.

ج - در موردی که شرکت هواپیمایی مذکور به هر نحوی از انحاء عملیات بهره‌برداری را مطابق مقررات این موافقتنامه انجام ندهد.

۲- جز در مواردی که لغو یا تعلیق یا وضع شرایط مذکور در بند (۱) این ماده به صورت فوری برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین و یا مقررات لازم باشد اعمال این حق فقط پس از مشورت با طرف متعاقد دیگر انجام خواهد گرفت.

ماده ۵ - شمول قوانین و مقررات

۱ - قوانین و مقررات یک طرف متعاقد که ناظر به ورود یا خروج هواپیماهایی که به امر هوانوردی بین‌المللی اشتغال دارند یا ناظر به بهره‌برداری و هوانوردی چنین هواپیماهایی حین پرواز برفراز یا در داخل سرزمین طرف متعاقد مذکور می‌باشند نسبت به هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر مجری خواهد بود.

۲ - قوانین و مقررات یک طرف متعاقد که در سرزمین خود ناظر به ورود و خروج و اقامت موقت مسافرین و کارکنان و بار یا پست از قبیل تشریفات ورود و خروج و مهاجرت است و همچنین مقررات گمرکی و بهداشتی درمورد مسافرین و کارکنان و بار یا پست حمل شده توسط هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر در زمانی که در سرزمین مذکور باشد، اعمال خواهد شد.

۳ - هرطرف متعاقد نسخه‌هایی از قوانین و مقررات مربوط مندرج در این ماده را بنابر تقاضا در اختیار طرف متعاقد دیگر خواهد گذاشت.

۴ - شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد مجاز خواهد بود نمایندگی خود را در سرزمین طرف متعاقد دیگر دایر نماید. در صورت تعیین یک نمایندگی کل یا نمایندگی فروش کل این نماینده طبق قوانین و مقررات مربوط جاری هر یک از طرفها منصوب خواهد شد.

۵ - انتقال درآمدهای حاصله توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد طبق مقررات تسعیر ارزهای خارجی قابل اجراء در دو کشور صورت خواهد گرفت. طرفها همه امکانات خود را برای تسهیل در انتقال چنین درآمدهایی پس از کسر مخارج به کار خواهند گرفت.

ماده ۶ - معافیت از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر عوارض

۱ - هر طرف متعاقد براساس عمل متقابل شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر را تا حد ممکن به موجب قانون ملی خود از محدودیتهای ورود، حقوق گمرکی و سود بازرگانی هزینه‌های مواد، وسایل یدکی از جمله موتور، لوازم جاری هواپیما، خواروبار هواپیما و غذا (از جمله دخانیات و سایر محصولات اختصاص یافته برای فروش

به مسافران به مقدار محدود در طول پرواز) و سایر اقلام به منظور استفاده انحصاری در ارتباط با بهره‌برداری یا خدمات‌رسانی هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاهدی که سرویسهای مورد توافق را انجام می‌دهد و نیز برچسب چاپی بلیطها، بارنامه و هرگونه موارد چاپی آن و نشریه‌های تبلیغاتی متعارف رایگان را که توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده توزیع می‌گردد معاف خواهد نمود.

۲- سوخت و روغن موتور و مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خوار و بار وارد شده به سرزمین یک طرف متعاهد توسط طرف متعاهد دیگر یا اتباع آن که صرفاً به منظور استفاده در هواپیماهای طرف متعاهد اخیرالذکر می‌باشند براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های ملی معاف خواهند بود.

۳- سوخت و روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خواروبار که در سرزمین یک طرف متعاهد بار هواپیماهای شرکت هواپیمایی طرف متعاهد دیگر می‌شوند و در سرویسهای بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیاتها و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های ملی معاف خواهد بود.

۴- لوازم جاری هوانوردی و همچنین مواد و لوازم نگاهداری شده در هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاهد تنها با موافقت مقامات گمرکی سرزمین طرف متعاهد دیگر در آن سرزمین قابل تخلیه است. در این صورت می‌توان این مواد را تا زمانی که طبق مقررات گمرکی مجدداً صادر شود و یا ترتیب دیگری در مورد آن داده شود تحت نظارت مقامات نامبرده قرار داد.

۵- مسافری، اثاثیه مسافر و باری که از سرزمین یک طرف متعاهد در ترانزیت مستقیم می‌باشند و از حریمی که در فرودگاه آن طرف بدین منظور اختصاص یافته خارج نمی‌شوند، فقط مشمول کنترل ساده‌ای خواهند بود. اثاثیه مسافر و باری که در ترانزیت مستقیم است از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر مالیاتهای مشابه معاف خواهد بود.

۶- اسناد رسمی حاوی آرم رسمی شرکت هواپیمایی مانند برچسب چمدان، بلیط هواپیما، بارنامه، کارت اجازه ورود به هواپیما و جدول زمانبندی که به داخل سرزمین

هر طرف متعاقد برای استفاده اختصاصی شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وارد شده باشد از کلیه حقوق گمرکی، سود بازرگانی و یا مالیاتها براساس عمل متقابل معاف خواهد بود.

ماده ۷ - هزینه‌های فرودگاهی

هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند برای استفاده از فرودگاهها و سایر تأسیسات تحت کنترل خود هزینه‌های عادلانه و مناسبی را وضع نموده یا اجازه وضع آن را بدهد. مع‌هذا هر یک از طرفهای متعاقد موافقت دارد که این هزینه‌ها از آنچه هواپیمای ملی آن طرف متعاقد که در سرویسهای مشابه بین‌المللی تردد می‌نمایند و برای استفاده از این فرودگاهها و تأسیسات می‌پردازند تجاوز نکند.

ماده ۸ - مقررات ظرفیت و تصویب برنامه‌های پرواز

۱ - شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد از رفتار عادلانه و مساوی برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده از فرصتهای مساوی بهره‌مند باشند.

۲ - در انجام سرویسهای مورد توافق، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد منافع شرکت هواپیمایی طرف دیگر را منظور نظر خواهد داشت تا من غیرحق در سرویسهای طرف دیگر در تمامی یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳ - هدف اصلی سرویسهای مورد توافق که توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد انجام می‌شود تأمین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب برای رفع نیازمندیهای جاری و پیش‌بینی شده معقول حمل مسافر و بار و پست بین سرزمین طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمایی و سرزمین طرف متعاقد دیگر است. ظرفیت اصولاً بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد تقریباً به نسبت مساوی تقسیم خواهد شد مگر آن‌که توافق دیگری حاصل شده باشد.

۴ - با در نظر گرفتن اصول مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد همچنین می‌تواند ظرفیتی را برای برآورده کردن

نیازمندیهای حمل و نقل بین سرزمینهای کشورهای ثالث مندرج در جدول مسیرهای
ضمیمه این موافقتنامه و سرزمین طرف متعاقد دیگر تأمین نماید.

۵- ظرفیتی که عرضه می شود از جمله تعداد سرویسها و نوع هواپیمای مورد استفاده
شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد در سرویسهای مورد توافق براساس توصیه
شرکتهای هواپیمایی تعیین شده مورد موافقت مقامات هواپیمایی قرار خواهد گرفت.
شرکتهای هواپیمایی تعیین شده چنین توصیه ای را پس از شور لازم بین خود و رعایت
اصول مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده به عمل خواهند آورد.

۶- در صورت عدم توافق بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد،
مسائل موضوع بند (۵) فوق از طریق توافق بین مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد حل و
فصل خواهد گردید. تا زمانی که این توافق حاصل نگردد، ظرفیت عرضه شده توسط
شرکتهای هواپیمایی تعیین شده بدون تغییر باقی خواهند ماند.

۷- شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد، حداکثر سی روز قبل از شروع
سرویسها در مسیرهای مشخص شده، برنامه های پرواز را به مقامات هواپیمایی طرف
متعاقد دیگر برای تصویب تسلیم خواهد نمود. در مورد تغییرات بعدی نیز به همین قرار
عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می توان در موارد خاص با تصویب مقامات
نامبرده کاهش داد.

۸- موافقتنامه بازرگانی بین دو شرکت هواپیمایی تعیین شده در زمان اجرای
سرویسهای مورد توافق ضروری خواهد بود. موافقتنامه بازرگانی مذکور بایستی جهت تأیید
و تصویب به مقامات هواپیمایی طرفها تسلیم گردد.

ماده ۹ - شناسایی گواهینامه ها و پروانه ها

گواهینامه های قابلیت پرواز و گواهینامه های صلاحیت و پروانه هایی که توسط یک
طرف متعاقد صادر شده یا اعتبار یافته و هنوز به قوت خود باقی باشد توسط طرف متعاقد
دیگر برای بهره برداری از مسیرها و سرویسهای موضوع این موافقتنامه معتبر شناخته خواهد
شد، مشروط بر این که شرایط صدور یا اعتبار این گواهینامه ها و پروانه ها مساوی یا بیش از
حداقل استانداردهایی باشد که به موجب کنوانسیون وضع شده یا خواهد شد. در هر حال هر

طرف متعاقد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در مورد پرواز از فراز سرزمین خود از شناسایی گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که جهت اتباع آن توسط طرف متعاقد دیگر یا هر دولت دیگری صادر شده یا اعتبار یافته خودداری نماید.

ماده ۱۰ - نرخهای حمل و نقل هوایی

۱ - نرخهای مورد اجراء توسط شرکتهای هواپیمایی طرفهای متعاقد در سرویسهای مورد توافق در سطح معقولی خواهد بود که با توجه به کلیه عوامل مربوط از جمله هزینه بهره‌برداری و سود معقول و خصوصیات سرویس و نرخهای شرکتهای هواپیمایی دیگری که در تمام یا قسمتی از همان مسیرها سرویسهای منظم انجام می‌دهند، وضع می‌گردد.

۲ - نرخهای موضوع بند (۱) این ماده براساس قواعد زیر تعیین می‌گردد:

الف - هرگاه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد عضو یک اتحادیه بین‌المللی شرکتهای هواپیمایی با مکانیسم تعیین نرخ باشند و یک قطعنامه نرخ ناظر بر سرویسهای مورد توافق از قبل وجود داشته باشد، نرخها براساس این قطعنامه بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد توافق خواهد شد.

ب - هرگاه قطعنامه‌ای درباره نرخ ناظر بر سرویسهای مورد توافق وجود نداشته باشد یا یک یا هیچ‌یک از شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد عضو اتحادیه شرکتهای هواپیمایی موضوع بند (الف) فوق نباشد، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد در مورد نرخهایی که برای سرویسهای مورد توافق اعمال می‌گردد بین خود توافق خواهند نمود.

ج - نرخهایی که بدین ترتیب مورد توافق قرار می‌گیرد لااقل سی روز قبل از تاریخ پیشنهادی اجراء برای تصویب به مقامات هواپیمایی طرفها تسلیم خواهد گردید. این محدودیت زمانی به شرط موافقت مقامات مذکور قابل کاهش است.

د - در صورتی که شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد نتوانند درباره نرخهای قابل اجراء به توافق برسند یا در صورتی که یک طرف متعاقد شرکت هواپیمایی خود را به منظور انجام سرویسهای مورد توافق تعیین ننموده باشد یا چنانچه در فاصله پانزده روز اول از دوره سی روزه موضوع جزء (ج) این بند، مقامات هواپیمایی یک طرف متعاقد

بسته

عدم رضایت خود را از هر یک از نرخهای توافق شده بین شرکتهای هواپیمایی طرفهای متعاقد طبق جزءهای (الف) و (ب) این بند به مقامات هواپیمایی طرف متعاقد دیگر اعلام دارد، مقامات هواپیمایی طرفهای متعاقد اهتمام خواهند نمود در مورد نرخهای مناسب به توافق برسند لیکن هیچ نرخى قبل از تصویب مقامات هواپیمایی هر طرف متعاقد به موقع اجراء در نخواهد آمد.

ه - چنانچه مقامات هواپیمایی نتوانند در مورد نرخ تسلیم شده به آنها به موجب جزء (د) این بند یا در مورد تعیین نرخ مشخص شده در جزء (د) این بند به توافق برسند، اختلاف به موجب مفاد ماده (۱۴) این موافقتنامه حل و فصل خواهد گردید.

۳ - نرخهای تعیین شده به موجب مفاد این ماده تا زمانی که نرخهای جدید تعیین نشده باشد، به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۱۱ - امنیت هوانوردی

۱ - طرفهای متعاقد در راستای حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین الملل تأکید می نمایند که تعهد آنان در قبال یکدیگر برای حفظ امنیت هواپیمایی کشوری در برابر اعمال مداخله غیرقانونی جزء لاینفکی از این موافقتنامه را تشکیل می دهد.

طرفهای متعاقد بدون تحدید کلیت حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین الملل، به ویژه مطابق با مفاد کنوانسیون راجع به جرایم و برخی اعمال ارتكابی دیگر در هواپیما امضاء شده در توکیو به تاریخ ۱۳۴۲/۶/۲۳ هجری شمسی مطابق با چهاردهم سپتامبر ۱۹۶۳ میلادی کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما امضاء شده در لاهه به تاریخ ۱۳۴۹/۹/۲۵ هجری شمسی مطابق با شانزدهم دسامبر ۱۹۷۰ میلادی و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری امضاء شده در مونترال به تاریخ ۱۳۵۰/۷/۱ هجری شمسی مطابق با بیست و سوم سپتامبر ۱۹۷۱ میلادی عمل خواهند کرد.

۲ - طرفهای متعاقد کلیه مساعدتهای لازم را جهت جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری و سایر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافرین و خدمه

بیست

آنها، فرودگاهها و تأسیسات هوانوردی و هر نوع تهدید دیگر علیه امنیت هوایمایی کشوری را بنابر تقاضا در مورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۳- طرفها باید در روابط دوجانبه خود طبق مقررات امنیت هوانوردی تعیین شده از سوی سازمان بین‌المللی هوایمایی کشوری که به عنوان ضمامت کنوانسیون هوایمایی کشوری بین‌المللی شناخته شده‌اند تا حدودی که این مقررات امنیتی در مورد طرفها قابل اجراء است عمل نمایند. آنها می‌باید از گردانندگان هوایماهایی که محل ثبت آن هوایماها یا محل اصلی کار و یا اقامت ذایم آنها در سرزمین طرفها می‌باشد و نیز گردانندگان فرودگاههای واقع در سرزمینهای خود بخواهند که طبق مقررات امنیت هوانوردی مزبور عمل نمایند.

۴- هر طرف متعاهد موافقت دارد که می‌توان از این گردانندگان هوایماها درخواست نمود تا مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) فوق را که طرف متعاهد دیگر از لحاظ ورود به سرزمین خود، خروج از آن یا در مدت توقف در آنجا مقرر کرده رعایت کنند. هر طرف متعاهد باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین او اقدامات کافی برای حفاظت از هوایماها و بازرسی مسافری، خدمه، لوازم همراه مسافر، اثاثیه، بار و خواروبار هوایما قبل و در زمان سوار شدن مسافری یا بارگیری به نحو مؤثر معمول می‌شود. هر طرف متعاهد همچنین باید با هر درخواست طرف متعاهد دیگر برای انجام اقدامات امنیتی ویژه معقول جهت مقابله با یک تهدید خاص برخورد مثبت داشته باشد.

۵- هنگامی که حادثه یا خطر بروز حادثه تصرف غیرقانونی هوایماهای کشوری یا دیگر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هوایماها، مسافری و خدمه آن فرودگاهها یا تأسیسات هوانوردی رخ دهد، طرفهای متعاهد باید با تسهیل ارتباطات و دیگر اقدامات مناسب به منظور پایان سریع و امن حادثه مزبور یا خطر وابسته به آن یکدیگر را یاری نمایند.

۶- هنگامی که یک طرف متعاهد دلیل معقولی را برای اعتقاد به تخطی طرف متعاهد دیگر از مقررات امنیت هوانوردی این ماده داشته باشد مقامات هوایمایی طرف متعاهد مزبور می‌توانند مشاوره فوری با مقامات هوایمایی طرف متعاهد دیگر را درخواست نمایند.

ماده ۱۲ - تسلیم آمار

مقامات هواپیمایی هر طرف متعهد اطلاعات و آمار مربوط به حمل و نقل انجام شده در سرویسهای مورد توافق توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده خود را به سرزمین طرف متعهد دیگر یا از آن سرزمین را به قسمتی که معمولاً توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده برای مقامات هواپیمایی ملی خود تهیه و به آنها ارائه می‌گردد بنابر تقاضا در اختیار مقامات هواپیمایی طرف متعهد دیگر قرار خواهند داد. کلیه اطلاعات اضافی آماری حمل و نقل مورد درخواست مقامات هواپیمایی یک طرف متعهد از مقامات هواپیمایی طرف متعهد دیگر در صورت تقاضا مورد شور و توافق بین دو طرف متعهد قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳ - مشاوره و اصلاحات

- ۱ - هر طرف متعهد یا مقامات هواپیمایی آن می‌توانند در هر زمان از طرف متعهد دیگر یا مقامات هواپیمایی آن تقاضای مشاوره نمایند.
- ۲ - مشاوره مورد تقاضای یک طرف متعهد یا مقامات هواپیمایی آن در فاصله شصت روز از تاریخ دریافت تقاضا آغاز خواهد شد.
- ۳ - هر نوع اصلاح این موافقتنامه، پس از آن که دو طرف متعهد انجام تشریفات قانون اساسی خود مربوط به انعقاد و لازم‌الاجراء شدن موافقتنامه‌های بین‌المللی را به یکدیگر اطلاع داده باشند، لازم‌الاجراء خواهد شد.
- ۴ - علی‌رغم مفاد بند (۳) اصلاحات جداول مسیر ضمیمه این موافقتنامه ممکن است مستقیماً بین مقامات هواپیمایی طرفهای متعهد مورد توافق قرار گیرد. این اصلاحات پس از تأیید از طریق تبادل یادداشت دیپلماتیک لازم‌الاجراء خواهد گردید.

ماده ۱۴ - حل اختلافات

- ۱ - هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن بین طرفهای متعهد اختلافی بروز نماید، طرفهای متعهد در مرحله نخست اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲- هرگاه طرفهای متعاقد نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند، می‌توانند توافق نمایند موضوع را جهت کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیأتی ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفهای متعاقد نتوانند به موجب بندهای (۱) و (۲) فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، اختلاف به یک دیوان داوری سه نفره ارجاع خواهد شد که هرطرف متعاقد یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده درباره داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از طرفهای متعاقد ظرف شصت روز پس از وصول تقاضای ارجاع اختلاف به دیوان داوری، از طریق مجاری دیپلماتیک به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت روز بعد از آن تعیین خواهد شد. چنانچه هریک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند، یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد داور سوم به توافق نرسند بنا به تقاضای هر یک از طرفهای متعاقد، رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری برحسب مورد داور یا داورها را تعیین خواهد نمود مشروط بر این‌که چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری از اتباع هر طرف متعاقد باشد، از نایب رئیس ارشد شورا و در صورتی که نامبرده نیز چنین ملیتی داشته باشد، از عضو مقدم شورا که در چنین وضع تابعیتی نباشد، درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها را تعیین نماید.

در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود و به‌عنوان رئیس دیوان داوری عمل خواهد کرد.

۴- دیوان داوری آیین‌نامه کار خود را تعیین خواهد نمود.

۵- طرفهای متعاقد تعهد می‌نمایند تصمیمات متخذه به‌موجب ماده حاضر را رعایت کنند.

۶- چنانچه و مادامی که هر طرف متعاقد تصمیمات متخذه را به‌موجب بند (۳) این ماده رعایت نکند طرف متعاقد دیگر می‌تواند حقوق یا امتیازاتی را که به‌موجب این موافقتنامه به طرف متعاقد یا شرکت هواپیمایی تعیین شده متخلف اعطاء کرده، محدود، منع یا لغو کند.

شماره: ۲۴۱/۱۳۶۱۵۰

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۹/۰۵

پوست:

بسته

ماده ۱۵ - فسخ

هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقتنامه کتباً به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید. این اطلاعیه همزمان به آگاهی سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری خواهد رسید.

در این صورت موافقتنامه دوازده ماه پس از دریافت اطلاعیه فسخ توسط طرف متعاقد دیگر فسخ خواهد شد، مگر آن که اطلاعیه فسخ قبل از انقضای این مدت با تراضی طرفها پس گرفته شود. در صورت عدم اعلام وصول از سوی طرف متعاقد دیگر، اطلاعیه مزبور چهارده روز پس از وصول آن به سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۶ - مطابقت با کنوانسیونهای چندجانبه

چنانچه موافقتنامه یا کنوانسیون کلی چندجانبه حمل و نقل هوایی در مورد هر دو طرف متعاقد لازم‌الاجراء گردد، این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن به نحوی اصلاح خواهد شد تا با مقررات کنوانسیون یا موافقتنامه مزبور تطبیق نماید.

ماده ۱۷ - ثبت

این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن و کلیه اصلاحات آن نزد سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۸ - لازم‌الاجراء شدن

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر این که اقدامات لازم را طبق الزامات قانون اساسی خود درباره لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه به عمل آورده است، به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

شماره: ۲۲۱/۱۳۶۱۵۰

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۹/۰۵

پوست:

بیت

با تأیید مفاد این موافقتنامه، نمایندگان تام‌الاختیار امضاء کننده زیر که از طرف دولتهای متبوعه خود مجاز می‌باشند این موافقتنامه را امضاء نمودند. این موافقتنامه در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ هجری شمسی برابر با بیستم ژانویه ۱۹۹۳ میلادی در سه نسخه به زبانهای فارسی، گرجی و انگلیسی که هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشد در تهران تنظیم گردید. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت
جمهوری گرجستان

از طرف دولت
جمهوری اسلامی ایران

ضمیمه

جدول مسیر

بخش ۱ - مسیری که قرار است توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده دولت جمهوری اسلامی ایران مورد بهره‌برداری قرار گیرد:
مسیر ۱ - از نقاطی در جمهوری اسلامی ایران به تقلیس.
بخش ۲ - مسیری که قرار است توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده دولت جمهوری گرجستان مورد بهره‌برداری قرار گیرد.
مسیر ۱ - از نقاطی در جمهوری گرجستان به تهران.
توجه:

نقاط واسط و نقاط ماوراء نیز ممکن است توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده به کار گرفته شود، به شرط این که مذاکرات لازم توسط مقامات مربوط طرفها به عمل آید.

پروتکل الحاقی به موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان

(امضاء شده در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ هجری شمسی برابر با ۲۰ ژانویه ۱۹۹۳ میلادی)

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری گرجستان، با مطلوب دانستن الحاق پروتکلی به موافقتنامه حمل و نقل هوایی که در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ هجری شمسی برابر با ۲۰ ژانویه ۱۹۹۳ میلادی بین کشورهای متبوعشان به امضاء رسیده است، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - بندهای (ز)، (ح) و (ط) به شرح زیر به ماده (۱) «تعاریف» اضافه می‌شود:
ز - اصطلاح «نرخ» به قیمتی اطلاق می‌شود که برای حمل مسافر، بار همراه و غیرهمراه پرداخت گردد و شامل شرایطی که به موجب آن قیمت‌های مزبور اعمال می‌شود از جمله قیمت‌ها و شرایط مقرر برای نمایندگی‌ها و سایر خدمات جنبی به استثناء دستمزدها و شرایط حمل پست، می‌باشد.

ح - اصطلاح «این موافقتنامه» شامل ضمیمه پیوست آن و هرگونه اصلاحات مربوط به آن یا اصلاحات این موافقتنامه است.

ط - اصطلاح «هزینه‌های مصرف‌کننده» به هزینه‌هایی اطلاق می‌شود که توسط مقام صلاحیتدار در مورد شرکتهای هواپیمایی وضع شده یا اجازه وضع آن توسط مقام مزبور برای تدارک اموال یا تأسیسات فرودگاهی یا تأسیسات هوانوردی از جمله تأسیسات و خدمات مربوط به هواپیما، خدمه آن، مسافرین و بار داده شده است.

ماده ۲ - بند (۱) ماده (۳) «تعیین و اجازه» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱ - هر طرف متعهد حق دارد با ارسال اعلامیه کتبی به طرف متعهد دیگر، یک یا چند شرکت هواپیمایی را برای انجام سرویس‌های مورد توافق در مسیرهای مشخص شده تعیین و هر شرکت هواپیمایی تعیین شده را حذف کند یا تغییر دهد.

ماده ۳ - بعد از ماده (۱۱) «امنیت هوانوردی» موافقتنامه، ماده جدید (۱۱) مکرر، به

شرح زیر اضافه می‌گردد:

ماده ۱۱ مکرر - ایمنی هوانوردی:

۱ - هر طرف می‌تواند در هر زمان در رابطه با استانداردهای ایمنی در زمینه‌های مربوط به تأسیسات هوانوردی، خدمه پرواز، هواپیما و بهره‌برداری از هواپیما که طرف دیگر به کار گرفته است، درخواست مشاوره نماید. چنین مشاوره‌ای ظرف مدت سی روز از زمان درخواست مزبور انجام خواهد شد.

۲ - در صورتی که پس از مشاوره مزبور یک طرف ملاحظه کند استانداردهای ایمنی در زمینه‌های موضوع بند (۱) که در آن زمان به موجب کنوانسیون وضع شده به‌طور مؤثر توسط طرف دیگر به کار گرفته یا اجرا نمی‌شود، طرف دیگر را از یافته‌های مزبور و اقداماتی که برای تطبیق با استانداردهای ایکائو ضروری به نظر می‌رسد آگاه خواهد کرد. طرف دیگر اقدام اصلاحی مناسب را در فرصت زمانی توافق شده، اتخاذ خواهد نمود.

۳ - همچنین به موجب ماده (۱۶) کنوانسیون توافق می‌شود هر نوع هواپیمایی که توسط شرکت هواپیمایی یک طرف یا از طرف آن در سرویسهایی از مبدأ سرزمین طرف دیگر یا بالعکس مورد بهره‌برداری قرار گیرد، می‌تواند مادامی که در سرزمین طرف دیگر است، مشمول بازرسی نمایندگان مجاز طرف دیگر قرار گیرد، مشروط بر این‌که این امر منجر به تأخیر بدون دلیل در بهره‌برداری از هواپیما نگردد، علی‌رغم تعهدات مندرج در ماده (۳۳) کنوانسیون هدف این بازرسی، تأیید اعتبار اسناد هواپیمای مربوط، گواهینامه خدمه و تطبیق تجهیزات و وضعیت هواپیما با استانداردهای وضع شده در آن زمان به موجب کنوانسیون می‌باشد.

۴ - هر طرف حق تعلیق یا تغییر فوری مجوز بهره‌برداری شرکت یا شرکتهای هواپیمایی طرف دیگر را در صورتی که اقدام فوری برای حصول اطمینان از ایمنی بهره‌برداری شرکت هواپیمایی ضروری باشد، برای خود محفوظ می‌دارد.

۵ - هر اقدامی از سوی یک طرف طبق بند (۴) فوق با از بین رفتن زمینه اتخاذ آن اقدام، متوقف خواهد شد.

۶ - با توجه به بند (۲) فوق اگر مشخص شود که با پایان یافتن فرصت زمانی توافق شده یک طرف در حالت عدم مطابقت با استانداردهای ایکائو باقی مانده است، دیرکل ایکائو باید از این موضوع و نیز تصمیم رضایت‌بخش بعدی نسبت به موقعیت، مطلع گردد.

ماده ۴ - ماده (۱۴) «حل اختلافات» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱ - هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و پیوست (پیوستهای) آن بین طرفهای متعاقد اختلافی بروز نماید، طرفهای متعاقد در مرحله نخست اهتمام خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲ - چنانچه طرفهای متعاقد به موجب بند (۱) فوق در مورد حل اختلافات به نتیجه نرسند، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط خود، ضمن ارسال اطلاعیه‌ای برای طرف متعاقد دیگر موضوع را به هیأت داور سه نفره مرکب از دو داور منتخب طرفهای متعاقد و یک سرداور ارجاع نماید.

در صورت ارجاع امر به داور، هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه ارجاع اختلاف به داور، نسبت به معرفی یک داور اقدام می‌کند و داوران منتخب طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب، سرداور را تعیین خواهند کرد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند و یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند از رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید.

سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

۳ - در مواردی که سرداور باید توسط رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری تعیین شود، چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون رئیس انجام خواهد شد و چنانچه معاون رئیس نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، این انتصاب توسط عضو ارشد شورا که تابعیت هیچ‌یک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد، انجام خواهد شد.

۴ - هیأت داورى با توجه به سایر مواردی که طرفهای متعاقد توافق نموده‌اند، آیین و محل داورى را تعیین خواهد نمود.

۵ - تصمیمات هیأت داورى برای طرفهای متعاقد لازم‌الاتباع است.

۶- مخارج داوری، شامل هزینه‌ها و دستمزدهای داوران به نسبت مساوی توسط طرفهای متعاقد پرداخت خواهد گردید. هرگونه مخارجی که توسط شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری در رابطه با نصب سرداور و یا داور طرف ممتنع به شرح مندرج در بند (۳) این ماده به وجود آید به عنوان بخشی از هزینه‌های داوری محسوب خواهد گردید.

ماده ۵- این پروتکل از تاریخ تبادل یا دداشت دیپلماتیک که مؤید اتمام الزامات قانون اساسی در کشور هر طرف متعاقد باشد، لازم‌الاجراء خواهد شد.

برای گواهی تأیید مطالب فوق، امضاء کنندگان زیر که از طرف دولت‌های متبوع خود بدین منظور به طور مقتضی مجاز می‌باشند، این پروتکل را امضاء نمودند.

این پروتکل در تهران در تاریخ هفدهم تیرماه ۱۳۸۳ هجری شمسی برابر با هفتم جولای ۲۰۰۴ میلادی به زبانهای فارسی، گرجی و انگلیسی که هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشد، تنظیم گردید. در صورت اختلاف در متون، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت

جمهوری گرجستان

از طرف دولت

جمهوری اسلامی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و هجده ماده و یک ضمیمه و پروتکل الحاقی آن مشتمل بر پنج ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سی‌ام آبان‌ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی